

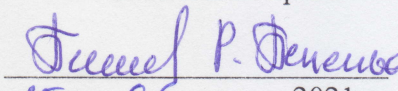
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені
С.З.Гжицького

Факультет ветеринарної гігієни, екології та права
Кафедра фізичного виховання, спорту і здоров'я

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
ветеринарної гігієни,
екології та права

«25» 02 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БК 10 ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА СПОРТУ

рівень освіти	вищої	перший (бакалаврський)
		(назва освітнього рівня)
галузь знань		01 «Освіта педагогіка»
		(назва галузі знань)
спеціальність		017 – «Фізична культура і спорт»
		(назва спеціальності)
освітня програма		Фізична культура і спорт
		(назва)
вид компоненти		за вибором
		(обов'язкова / за вибором)

Робоча програма навчальної дисципліни

«Професійна етика спорту»

для здобувачів вищої освіти

(назва)

першого рівня (бакалавр)

спеціальності

017 – «Фізична культура і спорт»

(освітній рівень)

(код та найменування спеціальності)

за освітньою програмою

Фізична культура і спорт

Укладачі

:

доцент кафедри фізичного виховання спорту і здоров'я, к.п.н.

О.М.Калиніченко

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри

фізичного виховання спорту і здоров'я

(назва кафедри)

протокол № 12 від «21» червня 2021 року

завідувач кафедри

фізичного виховання спорту і здоров'я

(назва кафедри)

(підпис)

Семенів Б.С.

(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності

017 – «Фізична культура і спорт»

(назва спеціальності)

протокол № 6 від «23» червня 2021 року

Голова НМКС

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної ради

факультету ветеринарної гігієни, екології та права

(назва факультету)

протокол № 8 від «24» 06 2021 року

Голова НМРФ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 3 від «25» 06 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни (1 курс)

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи	48	32
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	18	16
• практичні заняття, год.	30	16
• лабораторні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	42	58
Форма контролю	залік	

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання – 53,33%;
для заочної форми навчання – 35,55 %

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення «Професійна етика спорту» є мораль як форма індивідуальної та суспільної свідомості, загальні закономірності їх буття з урахуванням специфіки професійної діяльності.

Метою вивчення навчальної дисципліни є виявлення і розкриття основних проблем етики у галузях фізичної культури і спорту, охорони здоров'я, освіти, характеристика базових етичних категорій, етичних аспектів професійної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни «Професійна етика спорту» ґрунтується на таких освітніх компонентах: філософія, психологія, педагогіка, основи екології, соціологія та соціологія спорту.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

1. Аналіз основних морально-етичних проблем, пов'язаних з професійною діяльністю спортсменів.
2. Формування розуміння специфіки функціонування моралі у спорті.
3. Знайомство з основними нормативними документами, в яких відображені права та обов'язки учасників спортивного процесу в етичному контексті.

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

знати:

1. Сутність та особливості етики, професійної етики, етики спорту та спортивної деонтології.
2. Що таке мораль та її специфіку на різних історичних етапах розвитку людства.
3. Основні трактування базових етичних категорій.
4. Види, принципи та кодекси професійної етики.
5. Структуру моралі та моральної свідомості.
6. Основні етичні проблеми сучасного спорту, умови їх виникнення, шляхи подолання.

вміти:

1. Оцінювати дії і події повсякденного життя з позицій добра і зла.
2. Використовувати принципи професійної етики в процесі своєї професійної діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни**3.1.Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни**

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма здобуття освіти					Заочна форма здобуття освіти				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р		л	п	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. Професійна етика спорту										
ТЕМА 1. Предмет і завдання етики і професійної етики	10	2	4	-	4	12	2	2		8
ТЕМА 2. Мораль і моральна свідомість	12	2	4		6	12	2	2		8
ТЕМА 3. Принципи етико-моральної свідомості у спорті	10	2	4	-	4	10	2	2		6
ТЕМА 4. Загальнообов'язкові та особові форми вираження моральної вимоги	8	2	2		4	10	2	2		6
ТЕМА 5. Справедливість	8	2	2		4	10	2	2		6
ТЕМА 6. Спортивна деонтологія	12	2	4		6	12	2	2		8
ТЕМА 7. Спорт як соціально-ціннісна система	8	2	2		4	12	2	2		8
ТЕМА 8. Основні морально-етичні проблеми сучасного спорту	12	2	4		6	12	2	2		8
ТЕМА 9. Професійна етика викладача фізичної культури і спорту	10	2	4		4					
УСЬОГО ГОДИН	90	18	30		42	90	16	16		58

3.2.Лекційні заняття

№ з/П	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Розділ 1. Професійна етика спорту			
1.	Тема 1. Предмет і значення професійної етики. Визначення та зміст понять «ділова етика» і «діловий етикет». Об’єкт, предмет і завдання етики ділового спілкування. Етика спорту як різновид прикладної етики, що регулює відносини між людьми у сфері спортивної діяльності. Причини виникнення прикладної етики як артефакту кінця ХХ століття: бурхливий розвиток спорту, науки, політики, економіки другої половини ХХ століття. Звернення етики до вирішення нових для неї практичних	2	2

	проблем. Умови виникнення спорту як соціального явища. Етика і культура спілкування в історії спорту.		
2.	Тема 2. Мораль і моральна свідомість Мораль – феномен природний чи надприродний? Різноманіття тлумачень сутності моралі. Співвідношення понять «мораль» і «моральність». Антиномічність та імперативність моралі. Моральна свідомість та моральна практика – структурні елементи моралі. Специфіка моральних відносин та моральної діяльності. Концепції походження моралі. Суть релігійних, натуралістичних, соціально- історичних концепцій походження моралі. Регулятивна, оцінно-імперативна, комунікативна, пізнавальна, виховна,орієнтувальна функції моралі. Співвідношення моралі, звичаю, права, релігії і політики. Поняття «моральна свідомість». Класична структура моральної свідомості. Почуття й емоції як первинні елементи моральної свідомості. Теорія моральних почуттів. Психологічний та ідеологічний, емоційно-почуттєвий та раціонально- теоретичний рівні моральної свідомості. Індивідуальна, групова та суспільна моральна свідомість.	2	2
3.	Тема 3. Принципи етико-моральної свідомості у спорті. Проблема гуманізму як центральна проблема соці гуманітарних наук. пріоритетна роль етики у формуванні сучасної комунікативної культури. «Людино утворююча» значимість етико-моральних принципів. Розвиток самосвідомості індивіда в процесі «туристського життя». Етикет як соціальний канал входження в інші «ціннісні міри». Гуманістична місія етики та етикету – сприяння розв’язанню соціальних проблем (зайнятість, подолання бідності тощо). Гуманістична складова в системі підготовки фахівців для сфери спорту.	2	2
4.	Тема 4. Загальнообов’язкові та особові форми вираження моральної вимоги Моральна вимога – найпростіший елемент морального феномену. Спільні ознаки всіх виявів моральних вимог. Загальнообов’язкові форми вираження моральної вимоги – моральна норма, моральна якість, моральний принцип, моральний ідеал, моральні цінності. Моральна норма як найпростіший вид моральної вимоги. Моральні чесноти та моральні вади як результатом виявлення необхідних і загальних ознак стійких позитивних та негативних моральних якостей людини. Моральний ідеал як пошук досконалості. Властивості моральних цінностей. Ієрархія моральних цінностей. Особові (суб’єктні) форми вираження моральних вимог - обов’язок, відповідальність, сором, гордість, честь, гідність, совість. Добро і зло – найзагальніші моральні оцінки. Концепції добра і зла. Відносне добро. Взаємозв’язок добра і зла. Протоформи зла.	2	2
5.	Тема 5. Справедливість Справедливість. Міфологічні уявлення про справедливість. Принципи справедливості в моральних заповідях.	2	2

	Справедливість і обов'язок. Критерії уявлень про справедливість. Справедливість на ранніх етапах розвитку суспільної свідомості. Геракліт, піфагорійці, Демокріт та софісти про справедливість. Критика софістів Сократом. Справедлива держава Платона. «Геометрична» та «арифметична» рівність. Розподільча та зрівняльна справедливість в Аристотеля. Умови справедливого. Концепція динамічної справедливості Епікура. Трактатування справедливості Цицероном. Християнство про справедливість Бога. Соціальна справедливість у марксизмі. Концепції справедливості. Егалітарна, ліберальна, демократична, елітарна концепції справедливості. Справедливість у розумінні Дж. Ролза, її базові принципи. Поняття соціальної справедливості. Справедливість як різновидовий концепт. Види справедливості.		
6.	Тема 6. Спортивна деонтологія Деонтологічна етика. Етика система І. Канта. Домінація практичного розуму над теоретичним. Мораль як внутрішній механізм людських прагнень. Моральність як добровільне само підпорядкування обов'язку. Поняття автономної доброї волі. Формули категоричного імперативу: 1. «Чини так, щоб максима твоєї волі могла у той самий час мати силу принципу загального законодавства». 2. «Вчиняй так, щоб ти завжди ставився до людства й у своїй особі, і в особі будь-кого іншого так, як до мети, і ніколи не ставився би до нього лише як до засобу». 3. «Волю кожної розумної істоти слід розуміти як стверджувальні загальні закони». Спортивна деонтологія як сукупність етичних норм виконання тренерами своїх професійних обов'язків. Деонтологічні принципи в системі принципів спортивної підготовки. Стратегічні, тактичні та регулюючі принципи спортивної підготовки та їх особливості. Принципи правдивості, цілісності, гідності і автономії особи в спортивній деонтології.	2	2
7.	Тема 7. Спорт як соціально-ціннісна система Аксіологія – філософське вчення про цінності. Цінність як властивість суспільних явищ, процесів, предметів, призначених задовольняти певні потреби соціальних суб'єктів (людини, колективу, суспільства). Класифікація цінностей: за об'єктивними характеристиками явищ (матеріальні, духовні); за суб'єктами (цінності суспільства, народу, нації, соціальної спільності, політичної партії, колективу, індивіда); за типами потреб, (інтересів) суб'єктів (економічні, політичні, моральні, релігійні, естетичні тощо). Поділяють цінності на термінальні (цінності мети), до яких люди прагнуть заради них самих (краса природи, мистецтво, творчість, кохання, дружба, самореалізація, служіння Богу, служіння своєму народу, Батьківщині) та інструментальні (цінності засоби), за допомогою яких можна реалізувати матеріальні, духовні цінності (вихованість, дисциплінованість, незалежність, працелюбство, сміливість, чесність, терпимість, тверда чи	2	2

	сильна воля). Моральні цінності як форми вираження моральних вимог: норми і принципи моралі, моральні ідеали, поняття добра, справедливості, честі, гідності, обов'язку, життя людини, її моральні якості, моральні характеристики вчинків, діяльності та стосунків. Моральні цінності у спорті. Моральний вибір. Свобода морального вибору. Моральні конфлікти, їх сутність, різновиди і шляхи подолання. Спорт і девіантна поведінка: особливості взаємовпливу.		
8.	Тема 8. Основні морально-етичні проблеми сучасного спорту Поняття, специфіка і проблеми професійної спортивної етики. Співвідношення суспільної і професійної моралі. Громадська думка і групова громадська думка. Вищі цінності в системах суспільної моралі і професійної спортивної етики. Шанобливе ставлення до партнерів, дотримання корпоративної честі, солідарність як основи спортивної етики. Класифікація спортсменів з огляду на їх ставлення до завдань підготовки. Зміна традиційної «системи покарань і заохочень» у спорті. Комерціалізація спорту. Проблема псевдо професіоналізму. Чесні гра як базова засада спортивної діяльності. Походження «Fair play». Ідея «чесної гри» в олімпійській філософії. Різниця цілей у «спорті вищих досягнень» і «спорті для всіх». М. Я. Сараф про формальну і неформальну «чесну гру». Проблема чистоти спорту. Теми Всесвітньої конференції з допінгу в спорті (2-4.02.1999 р., м. Лозанна). Основні положення Лозаннської декларації про допінг у спорті. Створення Всесвітнього Антидопінгового Агентства (ВАДА). Спорт як регулятор конфліктів і агресії в сучасному світі. Агресивність у спорті – необхідність чи вимога часу? Агресія в теорії катарсису. Пасивна спортивна зацікавленість та її особливості.	2	2
9.	Тема 9. Професійна етика викладача фізичної культури і спорту Етика вчителя та педагогічний такт Педагогічний такт як основа професійної діяльності Підходи педагогів щодо трактування педагогічного такту Педагогічна майстерність майбутнього вчителя Рекомендацій щодо професійної діяльності Професійна етика викладача фізичної культури і спорту	2	
	Усього годин	18	16

3.3. Практичні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Тема 1. Предмет і значення професійної етики.	4	2

	Об'єкт, предмет і завдання етики ділового спілкування. Етика спорту як різновид прикладної етики, що регулює відносини між людьми у сфері спортивної діяльності. Причини виникнення прикладної етики як артефакту кінця ХХ століття: бурхливий розвиток спорту, науки, політики, економіки другої половини ХХ століття. Звернення етики до вирішення нових для неї практичних проблем. Умови виникнення спорту як соціального явища. Етика і культура спілкування в історії спорту.		
2.	Тема 2. Мораль і моральна свідомість Різноманіття тлумачень сутності моралі. Співвідношення понять «мораль» і «моральність». Антиномічність та імперативність моралі. Моральна свідомість та моральна практика – структурні елементи моралі. Специфіка моральних відносин та моральної діяльності. Концепції походження моралі. Регулятивна, оцінно-імперативна, комунікативна, пізнавальна, виховна, орієнтувальна функції моралі. Співвідношення моралі, звичаю, права, релігії і політики. Поняття «моральна свідомість». Класична структура моральної свідомості.	4	
3.	Тема 3. Принципи етико-моральної свідомості у спорті. Проблема гуманізму як центральна проблема соці гуманітарних наук. пріоритетна роль етики у формуванні сучасної комунікативної культури. «Людино утворююча» значимість етико-моральних принципів. Розвиток самосвідомості індивіда в процесі «туристського життя». Гуманістична місія етики та етикету – сприяння розв'язанню соціальних проблем (зайнятись, подолання бідності тощо). Гуманістична складова в системі підготовки фахівців для сфери спорту.	4	2
4.	Тема 4. Загальнообов'язкові та особові форми вираження моральної вимоги Спільні ознаки всіх виявів моральних вимог. Загальнообов'язкові форми вираження моральної вимоги – моральна норма, моральна якість, моральний принцип, моральний ідеал, моральні цінності. Моральна норма як найпростіший вид моральної вимоги. Моральні чесноти та моральні вади як результатом виявлення необхідних і загальних ознак стійких позитивних та негативних моральних якостей людини. Моральний ідеал як пошук досконалості. Властивості моральних цінностей. Ієрархія моральних цінностей. Особові (суб'єктні) форми вираження моральних вимог - обов'язок, відповідальність, сором, гордість, честь, гідність, совість. Добро і зло – найзагальніші моральні оцінки. Концепції добра і зла.	2	2
5.	Тема 5. Справедливість Справедливість. Міфологічні уявлення про справедливість. Принципи справедливості в моральних заповідях. Справедливість і обов'язок. Критерії уявлень про справедливість.	2	2

	Справедливість на ранніх етапах розвитку суспільної свідомості. Геракліт, піфагорійці, Демокріт та софісти про справедливість. Критика софістів Сократом. Справедлива держава Платона. «Геометрична» та «арифметична» рівність. Розподільча та зрівняльна справедливість в Аристотеля. Умови справедливого. Концепція динамічної справедливості Епікура. Трактатування справедливості Цицероном. Егалітарна, ліберальна, демократична, елітарна концепції справедливості. Справедливість у розумінні Дж. Ролза, її базові принципи. Поняття соціальної справедливості. Справедливість як різновидовий концепт. Види справедливості.		
6.	Тема 6. Спортивна деонтологія Деонтологічна етика. Домінація практичного розуму над теоретичним. Мораль як внутрішній механізм людських прагнень. Моральність як добровільне само підпорядкування обов'язку. Поняття автономної доброї волі. Формули категоричного імперативу: 1. «Чини так, щоб максима твоєї волі могла у той самий час мати силу принципу загального законодавства». 2. «Вчиняй так, щоб ти завжди ставився до людства й у своїй особі, і в особі будь-кого іншого так, як до мети, і ніколи не ставився би до нього лише як до засобу». 3. «Волю кожної розумної істоти слід розуміти як стверджувальні загальні закони». Спортивна деонтологія як сукупність етичних норм виконання тренерами своїх професійних обов'язків. Деонтологічні принципи в системі принципів спортивної підготовки. Стратегічні, тактичні та регулюючі принципи спортивної підготовки та їх особливості. Принципи правдивості, цілісності, гідності і автономії особи в спортивній деонтології.	4	2
7.	Тема 7. Спорт як соціально-ціннісна система Цінність як властивість суспільних явищ, процесів, предметів, призначених задовольняти певні потреби соціальних суб'єктів (людини, колективу, суспільства). Класифікація цінностей: за об'єктивними характеристиками явищ (матеріальні, духовні); за суб'єктами (цінності суспільства, народу, нації, соціальної спільності, політичної партії, колективу, індивіда); за типами потреб, (інтересів) суб'єктів (економічні, політичні, моральні, релігійні, естетичні тощо). Моральні цінності як форми вираження моральних вимог: норми і принципи моралі, моральні ідеали, поняття добра, справедливості, честі, гідності, обов'язку, життя людини, її моральні якості, моральні характеристики вчинків, діяльності та стосунків. Моральні цінності у спорті. Моральний вибір. Свобода морального вибору. Моральні конфлікти, їх сутність, різновиди і шляхи подолання. Спорт і девіантна поведінка: особливості взаємовпливу.	4	2
8.	Тема 8. Основні морально-етичні проблеми сучасного спорту	4	2

	Поняття, специфіка і проблеми професійної спортивної етики. Співвідношення суспільної і професійної моралі. Громадська думка і групова громадська думка. Вищі цінності в системах суспільної моралі і професійної спортивної етики. Шанобливе ставлення до партнерів, дотримання корпоративної честі, солідарність як основи спортивної етики. Класифікація спортсменів з огляду на їх ставлення до завдань підготовки. Зміна традиційної «системи покарань і заохочень» у спорті. Комерціалізація спорту. Проблема псевдо професіоналізму. Чесна гра як базова засада спортивної діяльності. Походження «Fair play». Ідея «чесної гри» в олімпійській філософії. Різниця цілей у «спорті вищих досягнень» і «спорті для всіх». М. Я. Сараф про формальну і неформальну «чесну гру». Проблема чистоти спорту. Теми Всесвітньої конференції з допінгу в спорті (2-4.02.1999 р., м. Лозанна). Основні положення Лозаннської декларації про допінг у спорті. Створення Всесвітнього Антидопінгового Агентства (ВАДА). Спорт як регулятор конфліктів і агресії в сучасному світі. Агресивність у спорті – необхідність чи вимога часу? Агресія в теорії катарсису. Пасивна спортивна зацікавленість та її особливості.		
9.	Тема 9. Професійна етика викладача фізичної культури і спорту Етика вчителя та педагогічний такт Педагогічний такт як основа професійної діяльності Підходи педагогів щодо трактування педагогічного такту Педагогічна майстерність майбутнього вчителя Рекомендацій щодо професійної діяльності Професійна етика викладача фізичної культури і спорту	4	2
	Усього годин	30	16

4.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Написання реферату на тему «Об'єкт, предмет і завдання етики ділового спілкування.»	4	4
2	Написання есе на тему «Загальні принципи етико-моральної свідомості в спорті».	4	4
3	Написання реферату на тему: «Гуманістична складова в системі підготовки фахівців для сфери спорту».	4	4
4	Написання есе на тему «Людина і довкілля (природне і урбанізоване) та фізична культура і спорт.»		4
5	Імідж та створення сприятливого психологічного клімату у сфері спорту. Психологія іміджу в корпоративній спортивній етиці.	4	4
6	Написання реферату на тему: «Світоглядні орієнтації людини, що включилися в систему фізичної культури і спорту»	4	4

7	Написання реферату на теми: «Правила бізнес-етикету. Особливості ділового спілкування. Норми і функції спілкування».		4
8	Написання реферату на тему: «Церемоніальні особливості поведінки у різних видах спорту».		4
9	Написання реферату на тему: Особливості національної етики та етикету. Норми ділового етикету зарубіжних країн.	4	4
10	Написання реферату: «Етика викладача фізичної культури і спорту»	4	4
	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	14	18
	Разом	42	58

5. Методи навчання

В процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні загально-педагогічні методи, що спрямовані на оволодіння знаннями: пояснювально-ілюстративний метод – лекції та практичні заняття із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь тощо.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Метод контролю і самоконтролю (усний і письмовий контроль, індивідуальне і фронтальне опитування, аудиторні контрольні роботи, домашні контрольні роботи, тестові завдання).

6. Методи контролю

Форми проведення поточної перевірки: усна співбесіда; письмове фронтальне опитування; письмова перевірка з урахуванням специфіки предмету; консультація з метою контролю перевірки виконання самостійної роботи тощо.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Критерії успішності студентів денної форми

Контроль результатів навчання студентів є необхідним елементом освітнього процесу. Суть контролю полягає у виявленні та вимірюванні компетентностей студентів, у взаємопов'язаній діяльності викладача і студента.

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1 – Шкала оцінювання успішності студентів

За 100–бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄCTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90-100	Відмінно	Зараховано	A
82-89	Добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	Задовільно		E
35-59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0-34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100:

$$100 \text{ (ПК)} = 100, \text{ де:}$$

100 (ПК) – 100 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною системою:

5 – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив 90% тестових завдань.

4 – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

3 – у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі несуттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

2 – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

$$ПК = \frac{100 \cdot САЗ}{5} = 20 \cdot САЗ.$$

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано». Присутність студента при виставленні підсумкової оцінки не обов'язкова, якщо ним виконані усі передбачені види робіт.

Контроль оцінювання студентів заочної форми здобуття освіти

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю (залікового контролю). Максимальна кількість балів за кожний заліковий кредит з навчальної дисципліни, яку може отримати студент протягом семестру, становить 100.

Дані про успішність студента заносяться викладачами у «Журнал обліку відвідування занять та контролю успішності студентів», «Залікову відомість», «Екзаменаційну відомість».

Розподіл балів для дисциплін, які завершуються **заліком**:

$$30 \text{ (ПК)} + 70 \text{ (ТСР)} = 100$$

30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії.

70 (ТСР) – бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за програмою курсу.

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю (наприклад, на лекціях), комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях тощо.

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчальна програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій із дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна

1. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посібник, К.: Центр учбової літератури, 2011. – 251 с.
2. Джунь В. В. Принципи гідності особи в спортивній деонтології, Здоровий спосіб життя: Зб. наук. ст. Львів, 2006. Вип. 9. С. 15–17.
3. Джунь В. В. Принципи справедливості в спортивній деонтології, Здоровий спосіб життя: Зб. наук. ст. Львів, 2006. Вип. 11. С. 16–18.
4. Джунь В. В. Принципи цілісності в спортивній деонтології, Здоровий спосіб життя: Зб. наук. ст. Львів, 2006. Вип. 10. С. 17–20.
5. Загальна декларація прав людини (10.12.1948) // Офіц. вісн. України. 2008. № 93.
6. Карабут І. І. Етичні аспекти проблем сучасного спорту, Спортивна наука України. 2010. № 2. С. 105–115.
7. Коваленко А. І. До питання про етику спорту як прикладну дисципліну: спроба визначення предмета, Здоровий спосіб життя. Л., 2004.
8. Лозовой В. О. Етика: навч. посіб. за ред. проф. В.О. Лозового. К.: Юрінком Інтер, 2002. – 224 с.
9. Малахов В. А. Етика: Курс лекцій: навч. посіб. К.: Либідь, 2001. – 384 с.
10. Мовчан В. С. Етика: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Знання, 2007. 483 с.
11. Момот М. О. Концепції справедливості в античній філософії права та їх сучасна інтерпретація, Адвокат. 2009. № 3 (102). С. 34–38.
12. Тофтул М. Г. Етика: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2006. 416 с.

Додаткова

1. Валюк О. Я. Наукові концепції моралі й моральності / О. Я. Валюк // Зб. наук. праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України Проблеми сучасної психології. 2010. Вип. 7. С. 75–86.
2. Воропай С. М. Спортсмен як проблема в олімпійському русі та підходи до її вирішення, Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2011. № 9. С. 21–25.
3. Гасюк Л. М. До проблеми визначення сутності поняття «професійна етика», Теоретичні питання освіти та виховання: Зб. наук. праць. – 2001. Вип. 14. С. 100–102.
4. Гасюк Л. М. Етика в українському вимірі, Вісник Черкаського державного університету: Психолого-педагогічні науки. 2000. Вип. 18. С. 23–28.
5. Гончаренко Є. В. Морально-етичні аспекти в спорті інвалідів, Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фіз. виховання і спорту: Зб. наук. Праць. Харків: ХДАДМ (ХХІІІ), 2007. № 11. С. 28–30.
6. Демків Т. В. Моральні пріоритети людського буття, Наукові записки КУТЕП. Серія «Філософські науки». 2011. Вип. 9. С. 297–306.
7. Дутчак М. В. Спорт для всіх у Фінляндії, Німеччині та Франції, Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2007. № 8. С. 36–43.
8. Жуковський В. М. Проблема моральних цінностей в Українському суспільстві перехідного періоду, Наукові записки НаУКМА. 2000. Т. 18. С. 80–82.
9. Іванов В. Ф. Журналістська етика : Підручник, К.: Вища школа, 2007. 231 с.
10. Качуровский Д. О. Про соціально-педагогічні проблеми сучасного спорту вищих досягнень [Електронний ресурс], Тези доповіді. Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми фізичного виховання, спорту і туризму в формуванні здоров'я людини», Класичний приватний університет, 15–16 жовтня 2010 р., Запоріжжя.

Режим доступу: <http://www.swimukraine.org.ua/?page=225&PHPSESSID=41e2f0d39cda83ca5fe6dbfa9958f92a>

11. Клічук А. В. Етичний аналіз справедливості як універсальної категорії міжіндивідних взаємин, Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія «Філософія. Політологія». 2010. № 100. С. 10–15.
12. Кричфалушій М. Загальнолюдські моральні цінності майбутніх спортивних педагогів, Фізичне виховання, спорті культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. наук. праць 2009. № 3. С. 27–30.
13. Мазурик М. Онтологічний вимір етичних категорій добра і зла, Вісник НУ «ЛП». Філософські науки. 2010. № 661. С. 25– 31.
14. Сердюк О.С. Деонтологічний підхід в етиці бізнесу, Totallogy - XXI. Постнекласичні дослідження. 2004. Вип. 11. С. 290– 301.
15. Тофтул М. Г. Проблема справедливості: етичний аспект, Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. 2007. № 31. С. 3–5.
16. Bodasińska A. Moralny sport [Електронний ресурс], Biblioteka lidera. – Режим доступу: http://www.lider.szs.pl/biblioteka/index.php?action=pokaz&dzial_id=4
17. Kaźmierczak A. Idea olimpizmu jako alternatywna koncepcja edukacyjno-wychowawcza, Humanistyczne aspekty rehabilitacji, turystyki, rekreacji i sportu. – Lwów–Poznań–Warszawa, 2010. S. 5–10.
18. Misiuna B. Etyczne aspektysportu, Alicja Przyłuska-Fischer. Wydawnictwo AWF, 1993. – 155 s.
19. Nowocień J. Olimpizm i zasada fair play szansą wychowania w tolerancji [Електронний ресурс], Режим доступу: http://euro2012.wcies.edu.pl/download/Olimpizm_i_zasada.pdf
20. Poźniak P. Zagrożenia we współczesnym sporcie [Електронний ресурс], Internetowy Serwis Filozoficzny przy Instytucie Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Режим доступу : <http://www.diametros.iphils.uj.edu.pl/?l=1&p=lin3&m=105&ii=319>
21. Wysoczański R. Walka z dopingiem – bez alternatywy, Sport Wyczynowy. 2002. № 3–4. S. 110–113.